

NEUROLEADERSHIP:
MODERNÍ NÁSTROJ
ŘÍZENÍ LIDSKÉHO POTENCIÁLU V
SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Proč někdy říkáme správné věci, ale lidé je neslyší?

Konference managementu sociálních služeb, Sepetná

20.2.2026

Přednášející: PhDr. Jarmila Holášková

MAPA NAŠÍ CESTY

„Nepůjdeme do hloubky neurovědy, ale do hloubky praxe vedení lidí.“

- I. Reflexe praxe: Proč korporátní recepty pálí pojistky.
- II. Biologická architektura: Evoluční vrstvy mozku a lídr jako termostat.
- III. Lékárnička lídra: Techniky seberegulace.
- IV. Model SCARF: 5 tlačítek sociálního bezpečí.
- V. Adaptace na systémové změny 2026.

PROČ TRADIČNÍ MANAGEMENT SELHÁVÁ?

Výkon X Vztah

Dotazník spokojenosti APSS ČR

Specifický tým

Zrcadlové neurony (G.

Rizzolatti) → emoce se šíří v

týmu

Klíčové výkonnostní indikátory

Zvýšení **allostatické zátěže**

(*McEwen, 1998*)

→ Syndrom vyhoření

Etický rozpor

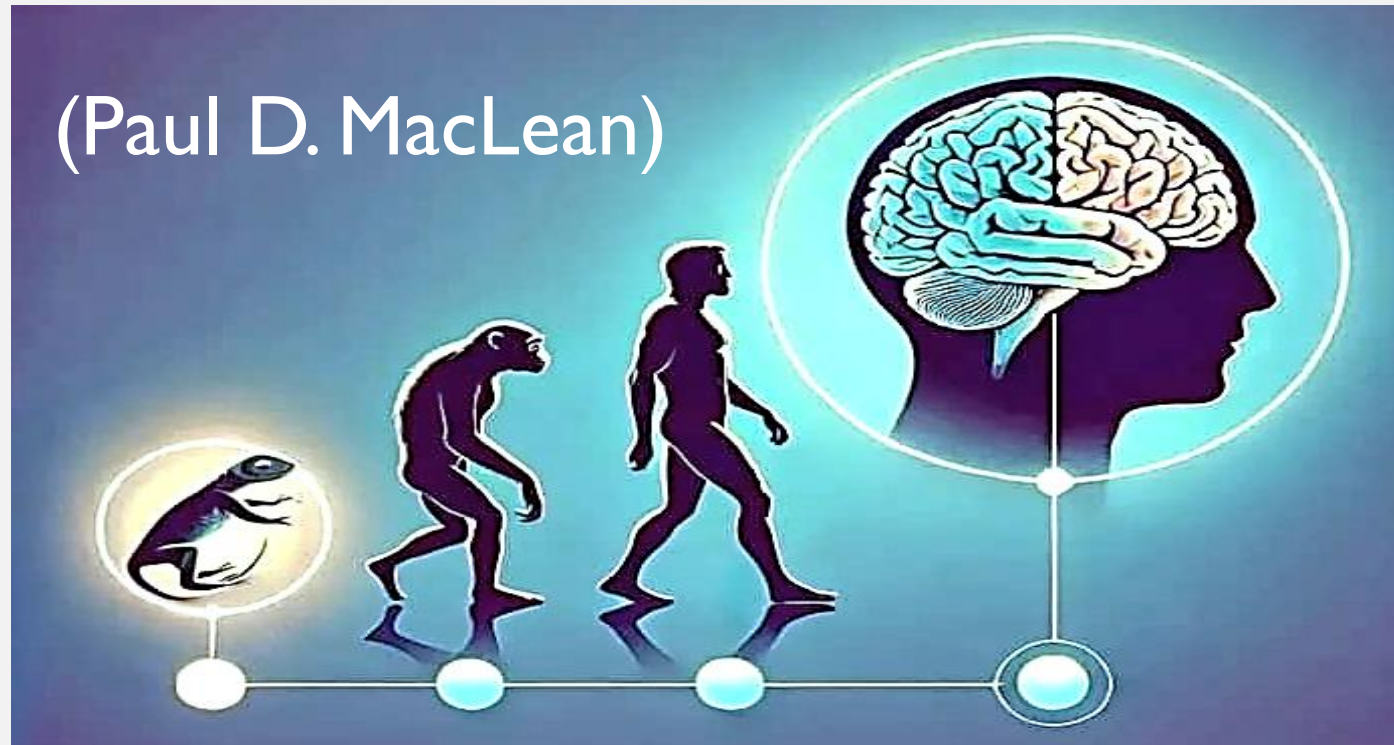
Ztráta autonomie

Emoční odpojení

Emoce jsou nakažlivé. Stejně tak klid.

HARDWARE NAŠEHO ROZHODOVÁNÍ

„Když jedná ještě, člověk čeká.“

ÚNOS AMYGDALOU

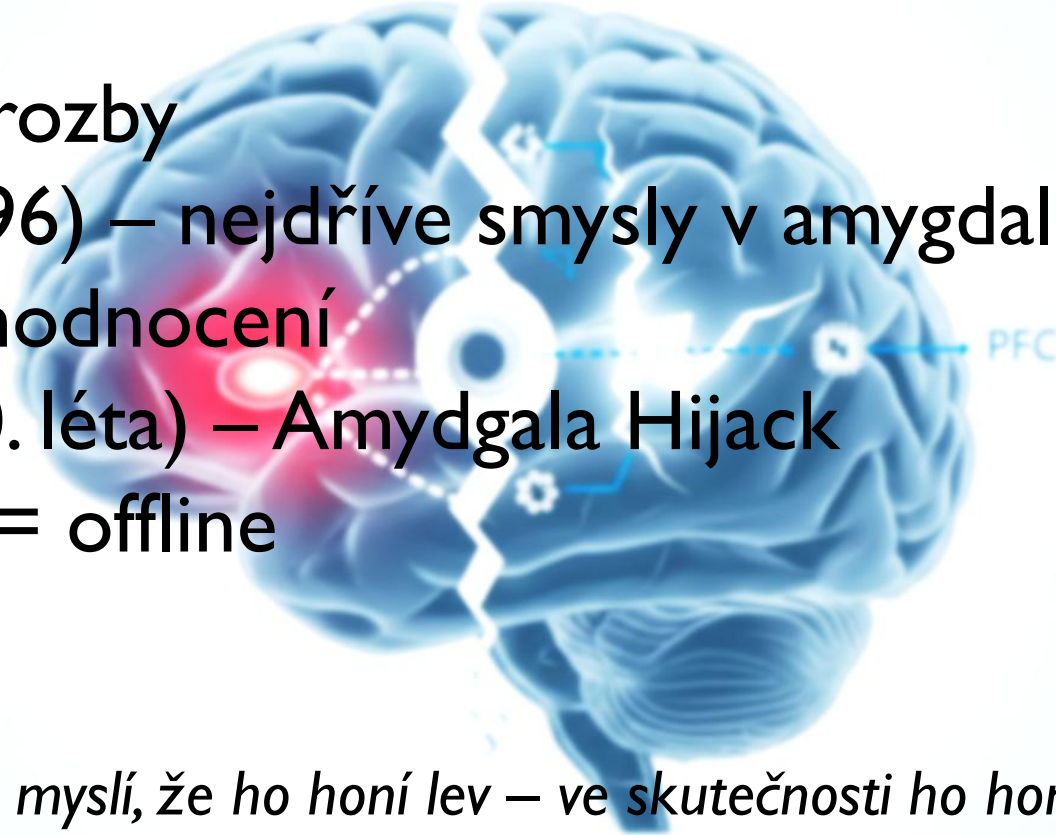
Logika nefunguje, když v hlavě „nejde elektrina“.

Amygdala = radar hrozby

Joseph LeDoux (1996) – nejdříve smysly v amygdale pak neurokortexové vyhodnocení

Daniel Goleman (90. léta) – Amygdala Hijack

Prefrontální kortex = offline

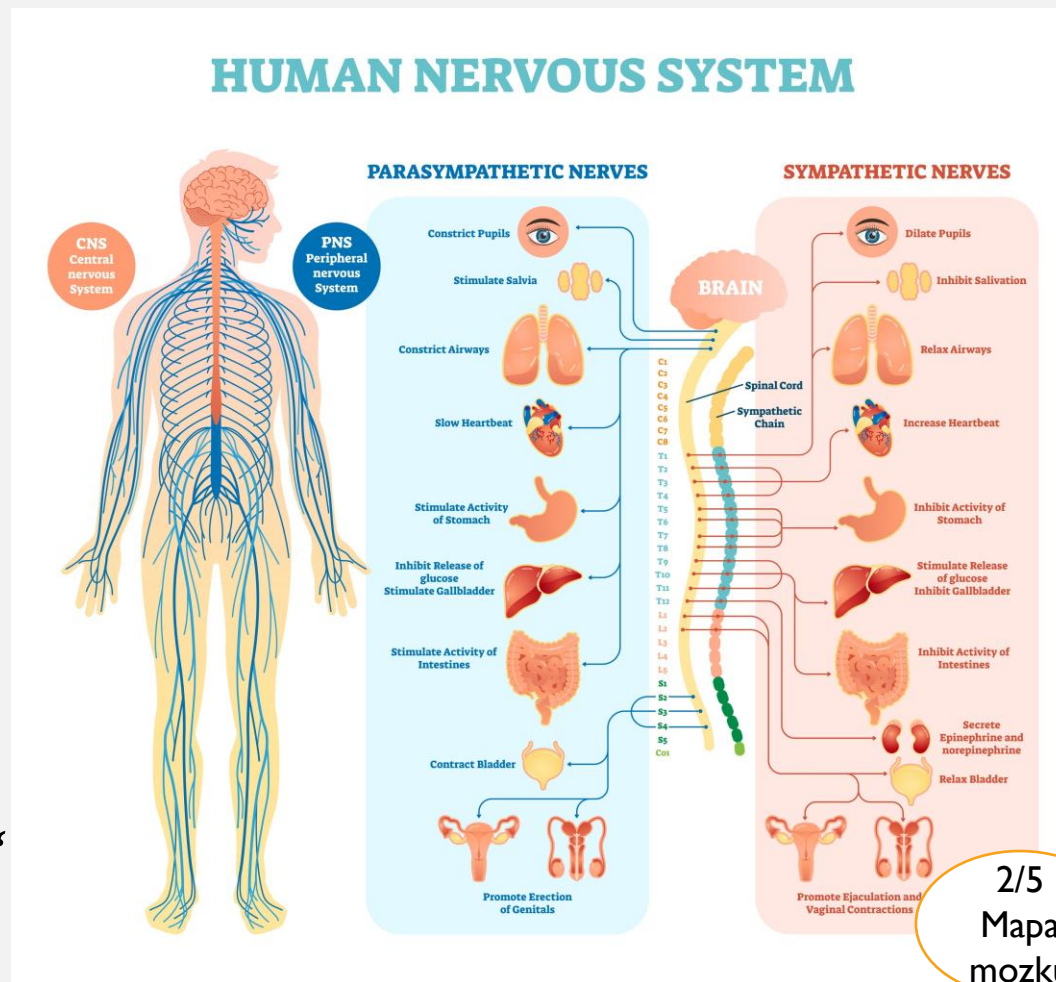
„Mozek si myslí, že ho honí lev – ve skutečnosti ho honí inspekce.“

LÍDR JAKO BIOLOGICKÝ TERMOSTAT

Polyvagalní teorie (S. Porges)

ANS: Sympatikus / Parasympatikus
Ventrální vagus = sociální angažovanost
Sympatikus = boj / útěk
Dorzální vagus = zamrznutí, odpojení
Bezpečí = předpoklad spolupráce

„Bez pocitu bezpečí se rozum do porady nedostane.“

LÉKÁRNIČKA LÍDRA

4 kroky k záchraně neokortexu:

Pravidlo 90 vteřin

Vytřesení (Antilopa)

Řízený dech

Pojmenování Emocí, Prvotní vzpomínka, 5-4-3-2-1

„Váš klid je signálem bezpečí, který tým vrací z údržby ke kvalitě.“

HROZBA VS. ODMĚNA

„Změnou prostředí měníme mozkový režim lidí.“

Režim HROZBY

Dorzální vagus + sympatiku

- obrana
- zúžené myšlení
- konflikty
- „my vs. oni“

Režim ODMĚNY

Ventrální vagus + neokortex

- spolupráce
- otevřené myšlení
- kreativita
- zapojení

MODEL SCARF (DAVID ROCK)

Status Certainty Autonomy Relatedness Fairness

Výzkum fMRI, University of California, Neuroleadership
Možek nerozlišuje mezi „Sáhli mi na status“ a „Dostal jsem facku“.

Důsledek: **SCARF okamžitě vypíná neokortex a další kognitivní funkce.**

*„Když lidem sebereme volant, nezačnou jezdit lépe. Začnou **brzdit ruční brzdou**“*

I. STATUS (POZICE)

Status v mozku: Ovlivňuje, zda jsme v neokortexu (klid), nebo v amygdale (poplach).

Reakce FFF při ohrožení statusu:

Boj: Agrese, hádka.

Útěk: Odchod, nemocenská.

Zamrznutí: Apatie, „údržba“.

Klíč ke kvalitě: **Status roste tam, kde je slyšet hlas experta z praxe.**

„Status = chci, aby se se mnou mluvilo jako s odborníkem, ne jako s dítětem.“

2. CERTAINTY (JISTOTA)

Mozek jako predikční stroj.

Hrozba: Nejistota = Energetický overload (aktivace insuly).

Odměna: Transparentnost procesu (kdy a jak se věci dozvíme).

„Mozek nesnáší nejistotu víc než špatnou zprávu.“

3. AUTONOMY – POTŘEBA KONTROLY

Nízká autonomie + vysoké nároky = Vyhoření a nemoci srdce.

Hrozba: Mikromanagement rigidní nařizování každého kroku.

Odměna: Možnost volby, spoluúčast na organizaci směn.

„Když lidé nemají vliv, odpojí se.“

4. RELATEDNESS – SOUNÁLEŽITOST

Přítel vs. Nepřítel (Oxytocin vs. Amygdala).

Hrozba: Izolace bolí jako zranění.

Odměna: Buddy systémy, ranní rituály „Jak se máte?“.

„Mozek rychle rozlišuje: patřím sem – nepatřím sem.“

5. FAIRNESS – SPRAVEDLNOST

Detektor znechucení v insule.

Hrozba: Nespravedlnost = Biologická stopka spolupráci.

Odměna: Jasná a veřejná kritéria pro odměny a služby.

„Pocit křivdy vypíná spolupráci.“

ADAPTACE NA SYSTÉMOVÉ ZMĚNY 2026

Změny v dávkách PPP, SSP, Digitalizace JMHZ

S – Podpora odborné role personálu.

C – Jasný harmonogram (žádné „uvidíme“).

A – Možnost volby při zavádění.

R – Jsme v tom spolu – sdílení obav.

F – Jasná a stejná pravidla pro všechny.

„Když zklidníme amygdalu, uvolníme ruce pro práci.“

CO SI ODNĚST

**SCARF není teorie, je to biologie spolupráce.
Lídr je strážcem bezpečí (neokortexu) svého týmu.
Organizace, kde se lidé nebojí chyb, ale společně
hledají řešení.**

„Klidný lídr = klidný tým.“

DOPORUČENÉ ZDROJE A KUDY DÁL

Odborné portály a metodika: www.apsscr.cz

Klíčová literatura k Neuroleadershipu:

David Rock: Jak pracuje váš mozek (Základní příručka pro model SCARF).

Stephen Porges: Polyvagalní teorie (Jak porozumět nervovému systému týmu)

Matthew Lieberman: Sociální mozek (Proč je pro nás sounáležitost otázkou přežití).

Seberegulace a praxe: www.psychoterapie-frenstat.cz